

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE INSTRUMENTO III (JAZZ - PIANO)  
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA  
 TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)  
 CURSO ACADÉMICO 2023/24

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN								
DISCIPLINA: INSTRUMENTO III (JAZZ - PIANO)								
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN					ITINERARIO	JAZZ	
CARÁCTER	OBRIGATORIO					TIPO DE CLASE	INDIVIDUAL	
DEPARTAMENTO	JAZZ					XEFE/A DE DPTO.	MARCELINO GALÁN	
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	ALBERTO M. CONDE DE LEÓN	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	I
			8				Horas de clase semanais:	
							Observacións:	
NOME E APELIDOS								
DOCENTES:	ALBERTO M. CONDE DE LEÓN					EMAIL/TEL/WEB	TITORÍA	
	<a href="mailto:info@albertoconde.com">info@albertoconde.com</a> 657 430540 <a href="http://www.albertoconde.com">www.albertoconde.com</a>						Mércores 11.00 – 12.00	

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Desenvolvemento das dimensións básicas da interpretación, da improvisación, da transposición e da lectura a primeira vista. Desenvolvemento dun estilo propio como intérprete e con madurez creativa. Adquisición de hábitos e técnicas de estudio e valoración crítica do traballo propio. Interpretación en público como solista ou xunto con outros/as intérpretes. Práctica da técnica, dos recursos, do repertorio evolutivo e estilístico do instrumento, así como o coñecemento básico da construcción, mantemento, comportamento acústico e características do propio instrumento.
COÑECIMENTOS PREVIOS:	Os demostrados na proba de acceso e nos cuadrimestres anteriores.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	A disciplina de Instrumento garda concordancia coas disciplinas de Teoría e Práctica de Improvisación, Conxunto, Orquestra, Análise e Harmonía de Jazz e Composición e Arranxos.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15.
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.

Ver a listaxe de competencias e a súa descripción no Decreto 163/2015 do 29 de Outubro

### 3. OBXECTIVOS

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Conseguir un dominio técnico en interpretación e improvisación sobre o instrumento, coa aplicación das destrezas adecuadas, dende unha actitude autocrítica e constructiva como solista, e verbalmente comunicativa cos diferentes grupos musicais e de traballo, baseada na ética, na apreciación, na comunicación e na sensibilidade estética, estilística, medioambiental e diversa, asumindo adequadamente as diferentes funcións: subordinadas, participativas e de liderazgo.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.
2. Acadar adestramento auditivo, principios teóricos, técnicas e prácticas de lectura, improvisación, técnicas acústico-instrumentais, conceptos artísticos en xeral e a súa aplicación, así coma a evolución histórica, estética, estilística e cultural do instrumento nas épocas relacionadas cos temas de repertorio.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.
3. Construir, interpretar e desenvolver as improvisacións e interpretacións dos temas de repertorio respectando o coñecemento histórico, estético, cultural, estilístico dos autores e da estrutura da súas obras e desenvolvendo a propia personalidade a través do dominio dos recursos harmónicos, melódicos, rítmicos, tímbricos, formais, dinámicos e expresivos.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.

### 4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1 Estudo das escalas e arpeixos modais da tonalidade maior. Estudo da relación escala- acorde.	<p><b>1.1. Execución e prácticas das escalas modais da tonalidade maior.</b></p> <p>1.1.1. Estudo técnico das escalas modais: fríxia, lidia, eólica, locria, menor e maior harmónica. Repaso e mantenimento técnico dos cuadrimestres anteriores.</p> <p>1.1.2. Aplicación de ejercicio concreto do método Hanon ás devanditas escalas.</p> <p>1.1.3. Desenvolvemento práctico da técnica de intervalos a dúas mans sobre as devanditas escalas. Diferenciación de acentos. Repaso e mantenimento técnico dos cuadrimestres anteriores.</p> <p><b>1.2. Estudo técnico dos arpeixos modais. Dixitacións.</b></p> <p>1.2.1. Tríadas e cuatríadas maiores, menores, disminuidas, semidisminuidas e dominantes. Repaso a mantenimento técnico dos cuadrimestres anteriores.</p> <p>1.2.2. Aplicación práctica dos arpeixos en exercicios e/ou temas de repertorio.</p> <p><b>1.3. Relación escala-acorde.</b></p> <p>1.3.1. Prácticas de improvisación sobre II-7 V7. Repaso e continuación dos cuadrimestres I e II aplicando escalas dórica-mixolídia, m.melódica-lídia dom. e maior e menor harmónica (hp5/hmp5).</p>	16

<p>2 Relación de disminuídos.</p>	<p><b>2.1. Relación entre V7b9 e acorde disminuido. Aspectos teóricos.</b> 2.1.1. Comprensión teórica, relación entre os distintos acordes.</p> <p><b>2.2. Escalas simétrica-disminuída aplicada sobre os acordes dominantes.</b> 2.2.1. Execución a duas mans. 2.2.2. Relación escala-acorde. Aplicación da man dereita en corchea a swing e even 8ths, respectando os acentos en fracción e parte débil. Man esquerda en comping sobre V7b9 en sucesión de cuartas.</p> <p><b>2.3. Relación entre os V7b9.</b> 2.3.1. Cadeas e substituciones harmónicas aplicables a: II-7-V7b9, V7b9 - I/I- e blues maior e menor. Aplicar ós temas do curso.</p> <p><b>2.4. Harmonización diatónica: Aplicación práctica.</b> 2.4.1. Tríadas, cuatríadas e pentatónicas alteradas aplicadas a exercícios de progresiones por cuartas, aplicando comping harmónico na man esquerda, e fraseo rítmico na dereita segundo as indicacións do p. 2.2.2 da presente programación.</p> <p><b>2.5. Voicings por cuartas. Construcción e Aplicación.</b> 2.5.1. Prácticas de comping en progresiones por cuartas e blues.</p> <p><b>2.6. Aplicación práctica das tríadas, cuatríadas, voicings por cuartas e interval voicings sobre os temas de repertorio do cuadrimestre.</b></p> <p><b>2.7. Improvisación sobre giro II-7 V7b9 Imaj7.</b> 2.7.1. Prácticas en tódalas tonalidades da cadencia II-7 V7b9 Imaj7 II-rel V7/II-7 aplicando relación de disminuidos e as escalas propias da cadencia vistas con anterioridade: dórica, maior e menor harmónica e jónica.</p>	16
<p>3. Escala menor harmónica</p>	<p><b>3.1. Graos e funcións tonais.</b> 3.1.1. Aspectos teóricos.</p> <p><b>3.2. Relación escala-acorde.</b> 3.2.1. Exercícios seguindo o modelo técnico do asterisco p. 2.2.2 aplicados sobre cada grado da escala.</p> <p><b>3.3. Inversión dos acordes. Nomenclatura dos grados: hm, hm2, hmb3, hmp4, hmp5, hmb6, hm7.</b></p> <p><b>3.4. Harmonización diatónica. Aplicación práctica.</b> 3.4.1. Exercicios de tríadas, cuatríadas e pentatónicas características da escala, na man dereita aplicados a progresiones por cuartas u outras variantes, sobre cada un dos graos da escala tocados na man esquerda. Fraseo rítmico na dereita, segundo as indicacións do p. 2.2.2 da presente programación.</p>	16
<p>4. Ornamentación melódica</p>	<p><b>4.1. Recursos ornamentais do bebop.</b></p> <p>4.1.1. Enclosures, change running, bebop licks, quotes, escalas bebop.</p> <p>4.1.2. Usos das notas non diatónicas. Arpexios non diatónicos, choques armónicos, clusters.</p> <p>4.1.3. Aplicación ós temas do 2º curso facendo fincapé nos temas de estilo bebop do III cuadrimestre e ós exercicios pertinentes.</p>	16

	<b>5.1. Improvisación con solo unísono.</b>  5.1.1. Aplicación dos solos estilo bebop a dúas mans a distancia de 2 oitavas sobre os temas de estilo bebop do III cuadrimestre.	
5. Interpretación de solos	<b>5.2. Transcripción e análise de solo. Complementario.</b>  5.2.1. Transcribir, analizar e interpretar un coro completo sobre un solo do estilo bebop de xeito complementario. Este punto non é de carácter obligatorio.	16
6. Cadencia II-7 V7 Imaj7	<b>6.1. Exercicios de improvisación.</b> 6.1.1. Técnicas de construcción de fraseo. 6.1.2. Xiros cadenciais de 8 compases por cada tonalidade aplicando escala dórica, rel.dism. e menor harmónica sobre turnaround. 6.1.3. Aplicación a tódalas tonalidades por cuartas e a outras modulacións frecuentes.	16
7 Temas de repertorio.  (Algúns temas, agás os sinalados con (*), poden ser substituídos por outros de características similares).	7.1. Au Privave.....Charlie Parker 7.2. A Night in Tunisia (*).Dizzy Gillespie 7.3. Oleo.....Sonny Rollins 7.4. Al lthe things you are (*).J.Kern/O.Hammerstein 7.5. Boucin with Bud.....Bud Powell 7.6. Someday my prince will come (*).Churchill/Morey 7.7. Confirmation (*).Charlie Parker	16
TOTAL SESIÓNS:		16

## 5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESEN CIAIS	TOTAL HORAS	
<b>Exposición maxistral:</b> Desenvolvemento teórico e práctico por parte do profesor dos contidos cos recursos axeitados á tipoloxía instrumental individual	9		9	
<b>Exposición práctico-teórica:</b> Desenvolvemento práctico individual dos contidos e conceptos da clase.	13		13	
<b>Traballo individual:</b> Tempo de estudio do alumno/a adicado a sintetizar a información teórico-práctica dos contidos da clase. Estudo específico da materia.		175	175	
<b>Audicións:</b> Escoita de gravacións en audio e vídeo das obras e das diferentes interpretacións destas e outras relacionadas cos contidos da materia.		31	31	
<b>Asistencia a concertos e master class:</b> Audicións de concertos de música en directo, asistencia e participación en master class, jam sessions e concertos.		10	10	
<b>Actividades de</b>  <b>Avaliación:</b> Proba práctica na que o alumno/a executará os exercicios, estudos, temas e solos, aplicando os contidos en tempo real.	1. Proba	1,5	1,5	
	2. Revisión	0,5	0,5	
<b>Observacións:</b> Os diferentes temas e subtemas traballaranse ó longo das sesións, combinando nunha mesma sesión diferentes contidos, polo que o número de sesións indicadas para cada tema é de orientación, sendo a resultante da suma do traballado ó longo de todas as sesións.	TOTAL	24	218	240

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	6. AVALIACIÓN		
		COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN	
<b>6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA</b>				
<b>6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)</b>				
Actitude na clase (asistencia, puntualidade, comportamento e traballos complementarios etc.)	Valorarase a asistencia, a puntualidade e actitude na clase, e todos os traballos metodolóxicos e de investigación complementarios que se realicen. Valorarase a asistencia a master class e concertos.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.	15%	
Aptitude na clase - capacidade para asimilar os contidos e avaliação contínua.	Valorarase a capacidade de traballo na clase en concepto de avaliação contínua incluindo os posibles controis que se realicen ó longo do cuadrimestre.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.	15%	
Proba práctica	Valorarase a aplicación dos contidos da materia da presente programación na audición ou exame práctico.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.	70%	
<b>6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)</b>				
Proba práctica	Valorarase a aplicación dos contidos da materia da presente programación, na audición ou exame práctico relativo ó cuadrimestre.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.	100%	
<b>6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)</b>				
<b>Avaliación alternativa – aplicase coa perda de avaliação continua, caso de superar 3 faltas por cuadrimestre.</b>				

Proba práctica	Valorarase a aplicación dos contidos da materia da presente programación, na audición ou exame práctico relativo ó cuadrimestre.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.	100%
----------------	--	---	------

## 6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Proba práctica	Valorarase a aplicación dos contidos da materia da presente programación na audición ou exame práctico relativo ó cuadrimestre.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.	100%
----------------	---	---	------

Observacións:

### SISTEMA DE CUALIFICACIÓN:

Cualificarse en función da seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión de un decimal, á que poderá engadirse a súa correspondente cualificación cualitativa (Orde do 30 de setembro de 2010, Artigo 13º, apartado 6)

0-4,9: Suspenso

5,0-6,9: Aprobado

7,00-8,9: Notable

9,00-10: Sobresaliente

A Mención de “Matrícula de Honra” poderá ser outorgada a alumnos ou alumnas que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9,0. O seu número non poderá exceder dunha por cada 20 alumnos/as matriculados nunha materia no correspondente curso académico.

## 7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumplir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p>Asimesmo terase en conta a <i>ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

## 8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

### 1. Referencias básicas:

El pianista virtuoso en 60 ejercicios	Charles-Louis Hanon	
The New Real Book 1		Ed. Sher Music Co.
The New Real Book 2		Ed. Sher Music Co.
The New Real Book 3		Ed. Sher Music Co.
The Latin Real Book		Ed. Sher Music Co.
Real Jazz Book		Ed. Hal Leonard
Jazz Fake Book		Ed. Hal Leonard
Duke Ellington Jazz Piano solos series		Brend Edstrom
Jamey Aebersold series	J. Aebersold	Ed. Jamey Aebersold

### 2. Referencias complementarias:

The jazz piano book	Mark Levine	Ed. Sher Music Co.
Bill Evans – Plays		Ed. Ludlow Music
Bill Evans - The 70's, Solo Piano		Ed. Ludlow Music
Herbie Hancock Classic		
Jazz Composition & Piano Solos	Bill Dobbins	Ed. Advanced Music

### RECURSOS MATERIAIS

Os recursos materiais para levar a cabo o desenvolvimento desta materia son os seguintes:

- Un encerado pautado.
- Unha mesa para o profesor.
- Un ordenador con programa editor e secuenciador para a escucha de referencias.
- Dos pianos, uno de cola.